

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z GEOGRAFII
zakres rozszerzony

Cele kształcenia:

- I. Dostrzeżenie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek-przyroda-gospodarka.
- II. Analiza i wyjaśnianie problemów demograficznych społeczeństw.
- III. Proponowanie rozwiązań problemów występujących w środowisku geograficznym, zgodnie z koncepcją zrównoważonego rozwoju i zasadami współpracy, w tym międzynarodowej.
- IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej, w tym również technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz Geograficznych Systemów Informacyjnych (GIS).

Klasa IV

Wymagania szczegółowe

Poziom wymagań	wymagania podstawowe		wymagania ponadpodstawowe		
	konieczny	podstawowy	rozszerzający	dopełniający	wykraczający
Ocena	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
DZIAŁ PROGRAMOWY	UCZEŃ:				
Działalność gospodarcza na świecie.	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje usługi i wymienia rodzaje usług materialnych i niematerialnych; – wskazuje płaszczyzny integracji i współpracy międzynarodowej ; – wymienia źródła konfliktów na świecie. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje znaczenie usług materialnych i niematerialnych; – wskazuje i uzasadnia pozytywne i negatywne skutki globalizacji i integracji politycznej; – uzasadnia rolę handlu zagranicznego w gospodarce krajów; 	<ul style="list-style-type: none"> – wykazuje znaczenie usług dla gospodarki państw; – porównuje, na podstawie danych statystycznych, poziom zaspokojenia potrzeb na usługi w państwach o różnym poziomie rozwoju gospodarczego; 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje udział usług w strukturze zatrudnienia w wybranych krajach świata na podstawie danych statystycznych; – analizuje kierunki geograficzne i strukturę towarową eksportu i importu w wybranych 	<ul style="list-style-type: none"> – wykazuje znaczenie usług wyspecjalizowanych dla rozwoju społeczno-gospodarczego państw; – planuje i prowadzi badania różnicowania usług w miejscu zamieszkania; – ocenia wpływ konfliktów

		<ul style="list-style-type: none"> – omawia rozmieszczenie i zadania wybranych organizacji międzynarodowych; – przedstawia zagrożenia związane z terroryzmem. 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje wielkość bilansu handlu zagranicznego państw o różnym poziomie rozwoju gospodarczego; – omawia przyczyny wybranych konfliktów i zamachów terrorystycznych na świecie. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny i przebieg konfliktów zbrojnych w wybranych regionach współczesnego świata. 	<ul style="list-style-type: none"> – zbrojnych na pogłębienie się różnic między bogatymi a biednymi krajami świata.
<p>Geografia Polski – środowisko przyrodnicze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podaje cechy ukształtowania powierzchni Polski; – wymienia cechy klimatu Polski; – identyfikuje na podstawie schematu składowe bilansu wodnego; – wymienia i wskazuje na mapie rozmieszczenie wybranych gleb na obszarze Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje cechy ukształtowania powierzchni Polski i określa jej związek z budową geologiczną; – charakteryzuje klimat Polski na podstawie danych liczbowych i map klimatycznych; – omawia cechy reżimu polskich rzek; – podaje przykłady roli jezior w życiu i gospodarce; – charakteryzuje typy naturalnych zbiorowisk roślinnych i wskazuje charakterystyczne gatunki. 	<ul style="list-style-type: none"> – wykazuje wpływ orogenezy i zlodowaceń na ukształtowanie powierzchni kraju; – ocenia gospodarcze konsekwencje zróżnicowania długości okresu wegetacyjnego w Polsce; – charakteryzuje składowe bilansu wodnego Polski w roku hydrologicznym; – uzasadnia znaczenie przyrodnicze i gospodarcze jezior i sztucznych zbiorników wodnych; – wyjaśnia przyczyny niedoboru wody w wybranych 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia walory i określa cechy środowiska decydujące o krajobrazie wybranych krain geograficznych Polski; – przedstawia dominanty środowiska krain geograficznych Polski na podstawie map tematycznych, danych statystycznych i obserwacji bezpośrednich; – analizuje wpływ niedoboru wody w wybranych regionach na gospodarkę. 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia relacje pomiędzy siecią hydrograficzną a innymi elementami systemu przyrodniczego Ziemi; – uzasadnia konieczność działań na rzecz restytucji i zachowania naturalnych elementów środowiska w Polsce.

			<p>regionach i wskazuje skutki gospodarcze;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia występowanie gleb strefowych i astrefowych w Polsce. 		
<p>- Geografia Polski – zagadnienia ludnościowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia czynniki wpływające na zmiany liczby ludności po II wojnie światowej; - przedstawia zróżnicowanie przyrostu naturalnego na obszarze Polski na podstawie mapy tematycznej; - podaje przyczyny i kierunki migracji wewnętrznych i zagranicznych Polaków; - przedstawia typy aglomeracji w Polsce i podaje ich przykłady. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rozwój demograficzny Polski w wybranych okresach na podstawie danych statystycznych; - omawia na podstawie danych statystycznych zmiany w strukturze zatrudnienia ludności Polski; - charakteryzuje przebieg procesów urbanizacyjnych w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zmiany kształtu piramidy wieku i płci ludności Polski wraz z rozwojem gospodarczym; - analizuje okresowe zmiany salda migracji zewnętrznych i wewnętrznych oraz wyjaśnia ich przyczyny; - wyjaśnia zmiany w strukturze zatrudnienia ludności Polski; - porównuje regionalne zróżnicowanie rynku pracy w Polsce; - wyjaśnia zmiany procesów urbanizacyjnych i osadnictwa wiejskiego w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje piramidę wieku i płci ludności Polski z innymi państwami; - analizuje okresowe zmiany salda migracji zewnętrznych i wewnętrznych oraz wyjaśnia ich przyczyny; - dowodzi wpływ przemian społecznych i gospodarczych na urbanizację. 	<ul style="list-style-type: none"> - prognozuje zmiany liczby ludności polski na podstawie wskaźników demograficznych; - przewiduje społeczno-gospodarcze skutki starzenia się polskiego społeczeństwa.
<p>- Geografia Polski – działalność gospodarcza.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje czynniki rozwoju rolnictwa i regiony rolnicze 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zmiany strukturalne zachodzące w polskim 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje wielkość i rodzaje produkcji rolniczej w Polsce z innymi 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia poziom wykorzystania warunków naturalnych na 	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje wnioski dotyczące korzyści, które może przynieść

	<p>Polski;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze zasoby naturalne Polski; - wskazuje dziedziny produkcji przemysłowej dynamicznie się rozwijające; - podaje przykłady usług dynamicznie rozwijających się. 	<p>rolnictwie;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje obszary występowania podstawowych zasobów naturalnych; - wyjaśnia strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce; - przedstawia podstawowe zmiany w gospodarce Polski spowodowane jej restrukturyzacją i modernizacją po 1990 r.; - wskazuje głównych partnerów handlowych oraz kierunki geograficzne wymiany międzynarodowej Polski. 	<p>państwami Unii Europejskiej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje zmiany wielkości eksploatacji zasobów naturalnych; - porównuje wielkość i strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce i innych państwach świata; - klasyfikuje partnerów handlowych, kierunki geograficzne i strukturę towarową wymiany międzynarodowej Polski; - charakteryzuje na przykładach wpływ inwestycji zagranicznych w Polsce dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju; - przedstawia zróżnicowanie sektora usług w Polsce i innych państwach Unii Europejskiej. 	<p>podstawie wielkości i rodzajów produkcji rolniczej w porównaniu z innymi państwami Unii Europejskiej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje i ocenia wpływ przekształceń własnościowych w polskiej gospodarce na zmiany struktury produkcji i stopień zaspokojenia potrzeb materialnych i usług. 	<p>polskiemu rolnictwu uczestnictwo we wspólnej polityce rolnej UE;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazuje perspektywy rozwoju przemysłu w Polsce.
--	---	---	---	---	---

Wymagania ogólne:

niedostateczny	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
UCZEŃ:					
<ul style="list-style-type: none"> – nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów geograficznych; – nie potrafi, nawet z pomocą nauczyciela, wykonać najprostszych zadań; – nie wykazuje najmniejszych chęci w celu zdobycia lub uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności; – nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, a braki wiadomości uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy. 	<ul style="list-style-type: none"> – posiada duże braki w treściach programowych; – nie potrafi samodzielnie analizować i oceniać zjawisk geograficznych; – rozwiązuje z pomocą nauczyciela zadania typowe o niskim stopniu trudności; – pamięta najczęściej stosowane fakty i nazwy geograficzne; – w niewielkim stopniu posługuje się i orientuje na mapie. 	<ul style="list-style-type: none"> – opanował wiadomości programowe na podstawowym poziomie; – wykonuje proste obliczenia o średnim stopniu trudności; – wskazuje elementarne związki przyczynowo – skutkowe; – w podstawowym stopniu posługuje się i orientuje na mapie. 	<ul style="list-style-type: none"> – dobrze opanował programową wiedzę teoretyczną i potrafi ją wykorzystać w praktyce; – prawidłowo stosuje terminy i pojęcia geograficzne; – aktywnie uczestniczy w zajęciach; – przeprowadza prostą analizę związków przyczynowo – skutkowych; – sprawnie rozwiązuje zadania geograficzne; – potrafi korzystać ze źródeł informacji geograficznej; – dobrze posługuje się i orientuje się na mapie. 	<ul style="list-style-type: none"> – swobodnie posługuje się nabytą wiedzą; – samodzielnie interpretuje zjawiska i procesy geograficzne; – umiejętnie łączy wiadomości teoretyczne z praktyką; – rozwiązuje zadania trudne, problemowe; – zna terminy geograficzne i posługuje się nimi; – osiąga sukcesy w konkursach szkolnych, powiatowych, rejonowych; – bardzo dobrze posługuje się i orientuje na mapie. 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia; – biegle analizuje zjawiska geograficzne i omawia ich skutki; – potrafi selekcjonować i grupować wiadomości; – osiąga sukcesy na olimpiadach i konkursach na szczeblu co najmniej wojewódzkim; – doskonale orientuje się w bieżących wydarzeniach świata i Polski mających związek z geografiami; – doskonale posługuje się i orientuje na mapie.